

CURTEA DE CONTURI

CAMERA DE CONTURI BOTOȘANI

RAPORT

PRIVIND FINANȚELE PUBLICE LOCALE

la nivelul Județului BOTOȘANI

pe anul 2011

I. PREZENTARE GENERALĂ

1. Sfera și competențele de activitate

Camera de Conturi Botoșani, în calitate de structură teritorială de specialitate a Curții de Conturi realizează, în temeiul Legii privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi nr. 94/1992 republicată, funcția de control a Curții de Conturi în Județul Botoșani, asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public, precum și auditul performanței asupra gestiunii bugetului general consolidat și a oricăror altor fonduri publice.

Camera de Conturi își desfășoară activitatea pe baza programului multianual/anual de activitate aprobat, în mod autonom, de Plenul Curții de Conturi și efectuează - conform Regulamentului privind organizarea și desfășurarea activităților specifice Curții de Conturi, precum și valorificarea actelor rezultate din aceste activități, aprobat de Plenul Curții de Conturi prin Hotărârea nr. 130/2010 - trei tipuri de audit extern: audit financiar, audit al performanței și audit de conformitate (control tematic). Prin activitățile sale specifice abordează următoarele obiective:

- ✓ dacă patrimoniul public și privat al unităților administrativ-teritoriale din Județul Botoșani este administrat – iar bugetele de venituri și cheltuieli ale acestora, aprobate de autoritățile deliberative ale administrației publice locale sunt executate - cu respectarea principiilor legalității, regularității, economicității, eficienței și eficacității;
- ✓ dacă situațiile financiare ale unităților administrativ-teritoriale și ale entităților subordonate acestora sunt întocmite în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil în România și oferă o imagine fidelă a poziției financiare, a performanței financiare și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată.

Activitatea de audit extern desfășurată servește atât pentru consolidarea bunei gestiuni financiare în utilizarea fondurilor publice și în administrarea patrimoniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale, prin recomandările comunicate și/sau măsurile corective dispuse ordonatorilor de credite, cât și pentru informarea autorităților deliberative ale administrației publice locale și a publicului larg, prin întocmirea și furnizarea de rapoarte obiective.

În acest context, Camera de Conturi întocmește anual **Raportul privind finanțele publice locale la nivelul Județului Botoșani**, publicat pe pagina de internet a Curții de Conturi începând cu anul 2009, care cuprinde constatările și concluziile rezultate în urma auditării conturilor anuale ale unităților administrative-teritoriale, recomandările formulate în scopul creșterii performanțelor entităților auditate și măsurile dispuse pentru înlăturarea abaterilor de la legalitate, regularitate constatate.

2. Domeniul supus auditării

Categoriile de bugete supuse auditării, componente ale bugetului general centralizat al unităților administrativ-teritoriale pentru anul 2011 și rezultatele execuției acestora sunt redată sintetic în tabelul următor.

	mii lei		
	Venituri (încasări)	Cheltuieli (plăți)	Excedent / Deficit
1. Bugetele locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, județelor	785.641	751.262	34.379
2. Bugetele instituțiilor publice și activităților finanțate integral sau parțial din venituri proprii	178.154	176.734	1.420
3. Bugetele împrumuturilor interne		45.138	

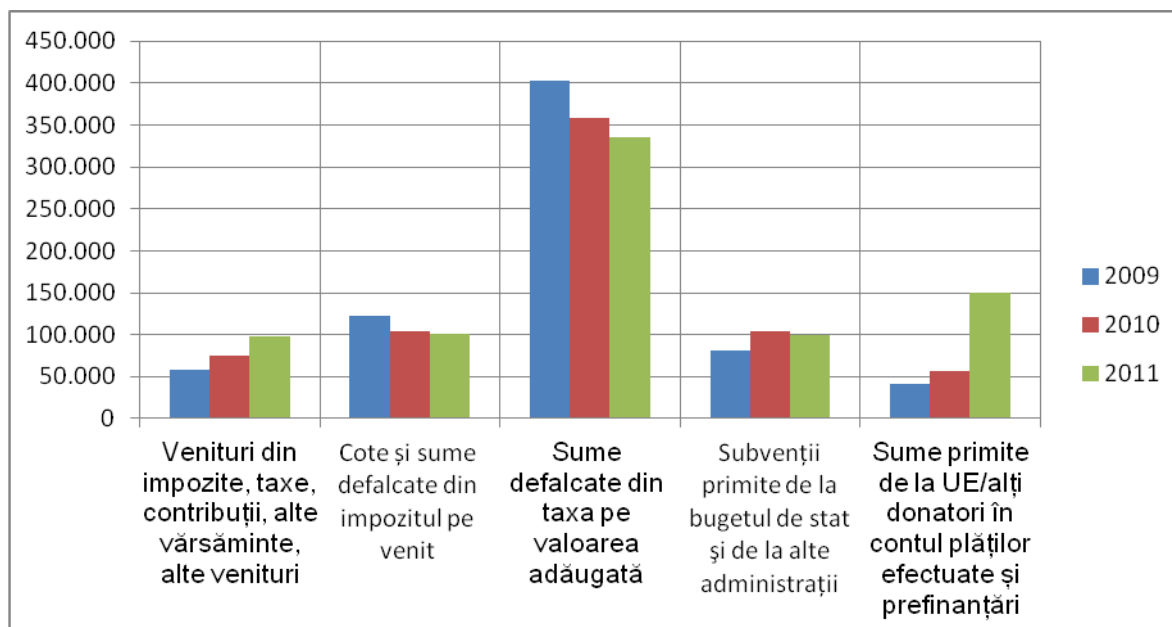
Bugetele locale ale comunelor, orașelor, municipiilor și județului sunt semnificative, atât prin volumul ridicat al resurselor financiare mobilizate, cât și prin impactul direct asupra calității vieții populației județului.

Veniturile bugetelor locale au fost executate în anul 2011, conform datelor sintetice prezentate în tabelul de mai jos.

	mii lei					
	Prevederi inițiale	Prevederi definitive	Încasări	% încasări din prevederi inițiale	% încasări din prevederi definitive	
1. Venituri din impozite, taxe, contribuții, alte vărsăminte, alte venituri	83.135	109.948	98.238	118,2	89,3	
2. Cote și sume defalcate din impozitul pe venit	97.867	99.725	101.472	103,7	101,8	
3. Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată	309.339	339.333	335.755	108,5	98,9	
4. Subvenții primite de la bugetul de stat și de la alte administrații	85.748	113.727	99.572	116,1	87,6	
5. Sume primite de la UE/alți donatori în contul plăților efectuate și pre-finanțări	220.705	199.530	150.604	68,2	75,5	
VENITURI - TOTAL	796.794	862.262	785.641	98,6	91,1	

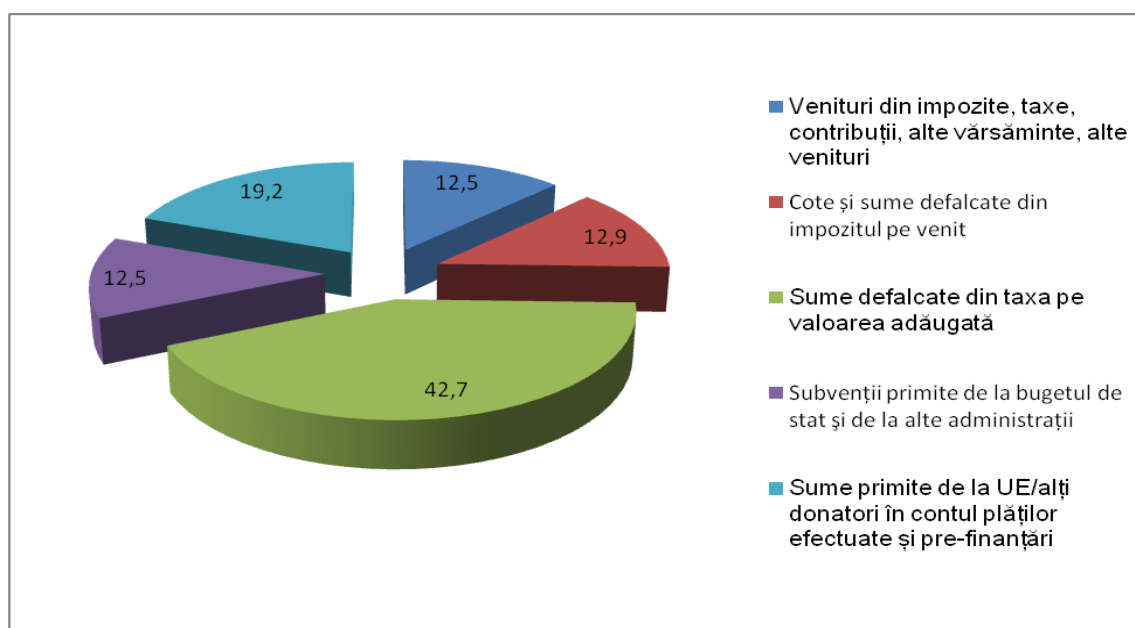
Suma totală a veniturilor încasate la bugetele unităților administrativ-teritoriale în anul 2011 a crescut cu peste 12%, comparativ cu anul anterior.

Grafic, evoluția veniturilor încasate la bugetele locale în perioada 2009-2011 (în mii lei), se prezintă astfel:

Se remarcă tendința crescătoare a veniturilor încasate din impozite și taxe locale, contribuții, vărsăminte și alte venituri cuvenite bugetelor unităților administrativ-teritoriale, ce reflectă o îmbunătățire a colectării acestora și, totodată, creșterea în timp a sumelor primite de la Uniunea Europeană și alți donatori.

Structura veniturilor încasate la bugetele locale în anul 2011 (în procente) este redată în graficul prezentat în continuare.

Cheltuielile bugetelor locale au fost executate în anul 2011, conform datelor sintetice prezentate în tabelul de mai jos.

mii lei

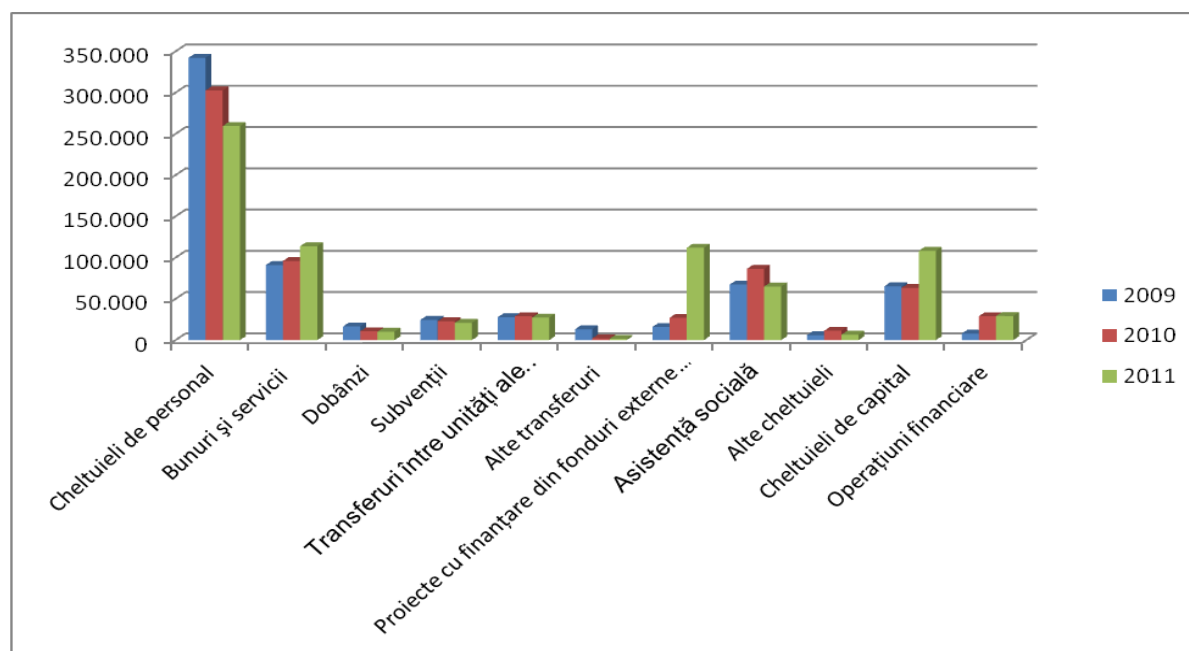
CAMERA DE CONTURI BOTOȘANI

		Prevederi inițiale	Prevederi definitive	Plăți efectuate	% plăți din prevederi inițiale	% plăți din prevederi definitive
1	Cheltuieli de personal	251.595	263.598	259.488	103,1	98,4
2	Bunuri și servicii	109.860	123.781	113.858	103,6	92,0
3	Dobânzi	11.477	10.768	10.177	88,7	94,5
4	Subvenții	12.500	22.497	20.933	167,5	93,0
5	Fonduri de rezervă	3.023	914			
6	Transferuri între unități ale administrației publice	24.425	30.263	27.294	111,7	90,2
7	Alte transferuri	5.225	4.723	1.530	29,3	32,4
8	Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile	264.136	199.308	111.995	42,4	56,2
9	Asistență socială	68.233	69.777	64.940	95,2	93,1
10	Alte cheltuieli	6.456	6.849	6.576	101,8	96,0
11	Cheltuieli de capital	56.548	126.372	108.236	191,4	85,6
12	Operațiuni financiare	10.829	34.139	29.183	269,5	85,5
13	Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	-600	-1.542	-2.946		
	CHELTUIELI-TOTAL	823.707	891.448	751.262	91,2	84,3

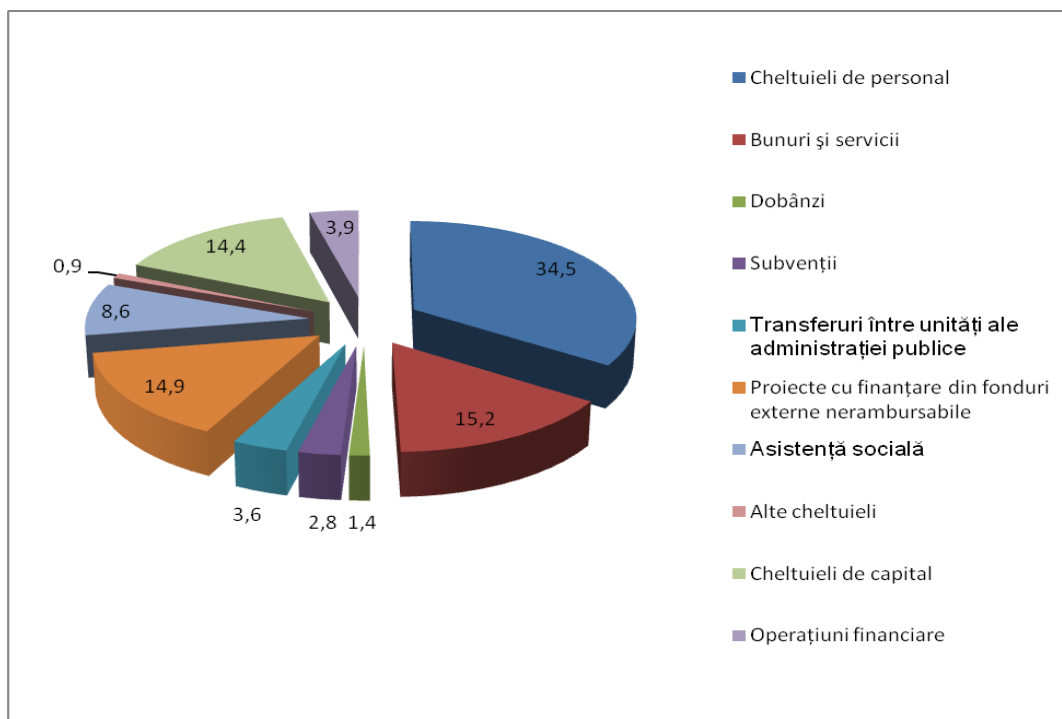
Suma totală a plăților efectuate din bugetele unităților administrativ-teritoriale în anul 2011 a crescut cu peste 11%, comparativ cu anul anterior.

Evoluția plăților efectuate din bugetele unităților administrativ-teritoriale în perioada 2009-2011 (în mii lei) este redată în graficul următor.

Se remarcă tendința de scădere a cheltuielilor de personal, precum și o creștere a plăților efectuate cu destinația „Bunuri și servicii”, „Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile” și „Cheltuieli de capital”.

Structura plăților efectuate din bugetele unităților administrativ-teritoriale în anul 2011 (în procente) este redată în graficul următor.

Excedentul execuției bugetelor unităților administrativ-teritoriale pe anul 2011 (34.379 mii lei) nu a fost determinat de încasarea veniturilor peste prevederile definitive aprobate prin bugetelor locale, ci de nerealizarea unor cheltuieli bugetare la nivelul resurselor financiare asigurate și în limita creditelor bugetare definitive aprobate.

II. PREZENTAREA REZULTATELOR ACTIVITĂȚII DESFĂȘURATE DE CAMERA DE CONTURI LA NIVELUL JUDEȚULUI

Informațiile semnificative în legătură cu acțiunile de audit/control privind conturile de execuție a bugetelor unităților administrativ-teritoriale pe anul 2011, desfășurate de Camera de Conturi Botoșani sunt sintetizate în tabelele prezentate în continuare, astfel:

1. Informații relevante cu privire la rezultatele activității camerei de conturi

	Total	Audit financiar	din care:	
			Acțiuni de control	Audit al performanței
1 Acțiuni desfășurate la nivelul județului	59	19	38	2
2 Certificate de conformitate	0	0		
3 Rapoarte de control/audit	21	19		2
4 Procese verbale de constatare	21	19		2
5 Note de constatare	52	13	38	1
6 Decizii emise	9	7		2
7 Măsuri dispuse prin decizii	119	108		11

2. Informații privind categoriile de entități verificate la nivelul județului

Categoriile de entități verificate la nivelul unităților administrativ-teritoriale	Entități existente	Entități verificate ¹	%
1. Ordonatori de credite la nivelul unităților administrativ-teritoriale, din care:	160	83	51,9
1.1. ordonatori principali de credite ² , din care:	79	46	58,2
- consilii județene	1	1	100,0
- municipii	2	2	100,0
- orașe	5	3	60,0
- comune	71	40	56,3
1.2. ordonatori terțieri de credite ³	81	37	45,7
2. Societăți comerciale de interes local	7		
TOTAL (rd. 1 + rd. 2)	167	83	49,7

3. Structura și sumele totale estimate ale abaterilor constatate

mii lei

	Estimări abateri constatate	Accesorii	Total estimări
1. Venituri suplimentare	1.356,7	253,1	1.609,8
2. Prejudicii	4.291,9	139,0	4.430,9
3. Abateri financiar-contabile	43.940,1		43.940,1
Total sume	49.588,8	392,1	49.980,9

4. Sumele estimate ale abaterilor constatate la nivelul entităților verificate

mii lei

	Unitatea administrativ-teritorială ⁴	Venituri suplimentare	Prejudicii	Abateri financiar contabile
1	Județul Botoșani		1.438,7	
2	Municipiul Botoșani	19,2	821,0	1.415,1
3	Municipiul Dorohoi	126,6	231,9	1.177,6
4	Comuna Adășeni		156,7	1.300,0

¹ Unitățile administrativ-teritoriale și entitățile publice subordonate acestora, la care s-au efectuat verificări sunt nominalizate în anexa la raport.

² Numărul de entități verificate cuprinde, pe lângă unitățile administrativ-teritoriale la care s-a exercitat auditul financiar (19) și orașele (3) și comunele (24) la care s-a desfășurat acțiunea de control tematic „Verificarea modului de utilizare a sumelor alocate de la bugetul de stat din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, conform HG nr. 255/2012”, necuprinse în acțiuni de audit financiar.

³ În cazul efectuării acțiunilor de audit financiar la ordonatorii principali de credite ai bugetelor unităților administrativ-teritoriale au fost supuse auditării și transferurile de fonduri publice către entitățile din subordinea acestora, sub aspectul fundamentării și justificării sumelor solicitate, al monitorizării și controlului utilizării acestor fonduri în condiții de legalitate, regularitate, economicitate, eficiență și eficacitate, conform pct. 260 din *Regulamentul privind organizarea și desfășurarea activităților specifice Curții de Conturi, precum și valorificarea actelor rezultate din aceste activități*.

La 13 entități subordonate autorităților administrației publice locale s-au constatat deficiențe în utilizarea creditelor bugetare și abateri de la legalitate și regularitate cauzatoare de prejudicii, consemnate în notele de constatare încheiate cu conducerile acestora, cât și în procesele-verbale de constatare și în rapoartele de audit financiar încheiate la nivelul entităților auditate și comunicate autorităților administrației publice locale.

⁴ Acțiunile de audit financiar programate la UAT Comuna Cristești, UAT Comuna Dimăcheni, UAT Comuna Havârna, UAT Comuna Hănești, UAT Comuna Hudești, UAT Comuna Lunca, UAT Comuna Mitoc, UAT Comuna Răusenii și UAT Comuna Vișoara se află în curs de valorificare la data întocmirii raportului.

CAMERA DE CONTURI BOTOȘANI

5	Comuna Avrămeni	151,0	139,9	233,1
6	Comuna Bălușeni	45,2	305,1	
7	Comuna Blândești	25,7	45,0	8,5
8	Comuna Căndești		53,2	450,7
9	Comuna Concești	65,0	71,7	
10	Comuna Coșula	6,2	1,9	270,6
11	Comuna Coțușca		173,5	
12	Comuna Hilișeu-Horia	344,7	64,1	
13	Comuna Manoleasa	151,9	41,4	157,6
14	Comuna Mihălășeni	54,3	83,5	
15	Comuna Răchiți	77,6	57,5	186,5
16	Comuna Rădăuți Prut	49,7	238,3	2,3
17	Comuna Românești	91,6	7,6	37,0
18	Comuna Șendriceni	250,4	110,1	38.701,2
19	Comuna Trușești	150,7	389,9	
	TOTAL	1.609,8	4.430,9	43.940,1

III. OBIECTIVELE URMĂRITE ȘI PRINCIPALELE CONSTATĂRI REZULTATE DIN ACȚIUNILE DE AUDIT/CONTROL DESFĂȘURATE LA NIVELUL UNITĂȚILOR ADMINISTRATIV-TERITORIALE

1. AUDIT FINANCIAR

În auditarea conturilor anuale de execuție a bugetelor unităților administrativ-teritoriale s-au urmărit obiectivele cuprinse în „Regulamentul privind organizarea și desfășurarea activităților specifice Curții de Conturi, precum și valorificarea actelor rezultate din aceste activități”, elaborat și aprobat de Plen în temeiul Legii privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, nr. 94/1992 republicată, respectiv:

- Elaborarea și fundamentarea proiectului de buget pe anul 2011, precum și autorizarea, legalitatea și necesitatea modificărilor aduse bugetului aprobat;
- Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare;
- Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern) la entitățile auditate;
- Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetare, în cuantumul și la termenele stabilite de lege;
- Calitatea gestiunii economico-financiare.

Urmare acțiunilor de audit financiar efectuate la unitățile administrativ-teritoriale cuprinse în programul de activitate aprobat de Plenul Curții de Conturi, cât și a verificărilor efectuate la unele dintre instituțiile publice subordonate autorităților administrației publice locale au fost identificate abateri de la legalitate și regularitate care au determinat nerealizarea unor venituri cuvenite bugetelor locale sau altor bugete publice, au cauzat prejudicii entităților verificate ori au influențat calitatea gestiunii economico-financiare a acestor entități. Cele mai semnificative abateri constatate sunt redată în continuare sintetic, pe structura obiectivelor urmărite în acțiunile de verificare.

- Elaborarea și fundamentarea proiectului de buget pe anul 2011, precum și autorizarea, legalitatea și necesitatea modificărilor aduse bugetului aprobat

→ Nu s-au prevăzut distinct creditele bugetare destinate stingerii plăților restante la finele anului anterior celui pentru care se întocmește bugetul, prin nerespectarea prevederilor art. 14(6) din Legea privind finanțele publice locale nr. 273/2006, cu completările și modificările ulterioare;

UAT Comuna Șendriceni nu a asigurat, prin bugetul aprobat pe anul 2011, creditele bugetare necesare pentru stingerea integrală a datoriilor restante la sfârșitul anului 2010 față de furnizorii de utilități pentru Grupul Școlar „Alexandru Vlahuță” Șendriceni, iar această situație a determinat întreruperea activității școlare în sediul instituției de învățământ în perioada de iarnă și strămutarea acesteia în imobilele altor instituții de învățământ preuniversitar din Municipiul Dorohoi. Regula bugetară prevăzută de lege nu a fost respectată nici în anul 2012, astfel că la data încheierii auditului financiar nu erau asigurate credite bugetare pentru achitarea unor obligații de plată către furnizorii de utilități în sumă de peste 450 mii lei, restante din anii anteriori.

→ Nu s-a analizat periodic execuția bugetului local cu scopul de a redimensiona cheltuielile în raport cu gradul de colectare a veniturilor, prin rectificare bugetară locală, astfel încât la sfârșitul anului să nu înregistreze plăți restante, contrar prevederilor art. 49 din Legea privind finanțele publice locale nr. 273/2006, cu completările și modificările ulterioare;

UAT Municipiul Dorohoi avea la 31.12.2011 datorii comerciale în sumă totală de 2.866 mii lei, în creștere cu 500 mii lei față de începutul anului. S-a constatat că autoritățile administrației publice locale nu au analizat periodic execuția bugetului local, nu au rectificat bugetul local prin redimensionarea cheltuielilor aprobate inițial în raport cu gradul de colectare a veniturilor, nu au îndeplinit obligația de a diminua lunar volumul arieratelor cu cel puțin 5%, calculat la soldul lunii anterioare, nu au asigurat îndeplinirea condiției prevăzute de lege privind echilibrul bugetului general consolidat al unității administrativ-teritoriale.

→ Abateri de la prevederile legale privind elaborarea proiectului anual de buget. Includerea de obiective de investiții pentru care nu există documentația tehnico-economică aprobată, potrivit legii: *UAT Municipiul Dorohoi, UAT Comuna Avrămeni*⁵.

b) Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

→ Neconcordanța datelor înregistrate în evidența tehnico-operativă cu cele din evidența financiar-contabilă și cu cele preluate în balanțele de verificare și înscrise în situațiile financiare: *UAT Comuna Șendriceni* (creșterea valorii activelor fixe corporale deținute cu 38.469 mii lei, raportată prin bilanțul contabil centralizat este nereală);

→ Angajamentele bugetare, angajamentele legale, plățile efectuate, angajamentele legale de plătit, cheltuielile efective nu corespund cu datele din balanța de verificare: *UAT Comuna Manoleasa*⁶ (13 mii lei, obligații de plată restante din anii anteriori, nereflectate în contabilitate, plătite în anul financiar auditat);

→ Neconcordanțe între datele din evidența contabilă analitică și cele din evidența contabilă sintetică: *UAT Comuna Răchiti*⁷ (186 mii lei, drepturi constatate reprezentând creanțe de încasat conform evidenței fiscale, nereflectate în evidența contabilă sintetică), *UAT Comuna Mihălășeni*⁸;

→ Evidența contabilă nu s-a organizat și nu s-a condus conform prevederilor Legii contabilității nr. 82/1991 republicată și normelor metodologice de aplicare a acesteia emise de Ministerul Finanțelor Publice: *UAT Comuna Bălușeni, UAT Comuna Manoleasa, UAT Comuna Rădăuți Prut*⁹;

→ Evidența sintetică și analitică a patrimoniului entității nu este condusă în conformitate cu Normele metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice: *UAT Municipiul Dorohoi* (225 mii lei terenuri și 884 mii lei obligații de plată față de Consiliul Județean Botoșani, neevidențiate în contabilitate), *UAT Comuna Hilișeu-Horia*;

⁵ Abaterile constatate se află în stadiu de valorificare (prezentare obiecțiuni, emitere decizie, prezentare contestație, soluționare contestație etc.)

⁶ Ibidem 5

⁷ Ibidem 5

⁸ Ibidem 5

⁹ Ibidem 5

- Nerespectarea prevederilor legale privind organizarea, evidența și raportarea angajamentelor bugetare și legale: *UAT Municipiul Dorohoi*;
- Alte abateri referitoare la organizarea evidenței patrimoniului: *UAT Comuna Cândești*¹⁰ (451 mii lei, provizioane neînregistrate în contabilitate reprezentând datoriile prevăzute prin hotărâri judecătorești având ca obiect acordarea unor drepturi de natură salarială stabilite în favoarea personalului din sectorul bugetar);
- Înregistrarea eronată în evidența contabilă a unor bunuri aparținând domeniului public sau privat al unității administrativ-teritoriale: *UAT Comuna Rădăuți Prut*;
- Înregistrările în contabilitate nu au fost efectuate pe baza documentelor justificative corect întocmite, în mod cronologic și sistematic, în conturile sintetice și analitice: *UAT Comuna Cândești*, *UAT Comuna Coșușca*¹¹, *UAT Comuna Rădăuți Prut*;
- Neînregistrarea în evidența contabilă și tehnic-operativă a unor bunuri care constituie domeniul public și privat al unității administrativ-teritoriale: *UAT Comuna Rădăuți Prut* (terenuri cu suprafața de 21 ha, deținute de Școala din comună în baza titlurilor de proprietate emise de comisia de aplicare a Legii fondului funciar, neevaluate, neînregistrate în contabilitate, neutilizate în interesul comunei sau școlii), *UAT Coșula*¹² (171 mii lei, active fixe corporale în curs de execuție);
- Nu a fost respectat conținutul economic al tranzacției la efectuarea înregistrărilor contabile: *UAT Comuna Rădăuți Prut*;
- Nu au fost înregistrate în evidența contabilă bunuri de natura investițiilor finalizate și recepționate: *UAT Județul Botoșani*, *UAT Comuna Cândești*, *UAT Comuna Manoleasa* (145 mii lei active fixe corporale realizate în baza unui contract de sponsorizare);
- Nu au fost înregistrate în evidența contabilă rezultatele reevaluării: *UAT Comuna Trușești*¹³;
- Neconducerea și neorganizarea evidenței contabile analitice și a evidenței tehnico-operative: *UAT Comuna Avrămeni*; Neînregistrarea unor operațiuni de intrare/ieșire a unor elemente patrimoniale: *UAT Comuna Avrămeni* (228 mii lei, active fixe corporale: 39 mii lei, datorii comerciale: 189 mii lei); Necalcularea/neînregistrarea cheltuielilor cu amortizarea activelor fixe corporale din domeniul privat al unității administrativ-teritoriale: *UAT Comuna Coșula* (99 mii lei);

c) Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern) la entitățile auditate

- Neimplementarea dispozițiilor privind controlul intern/managerial:
 - ✓ Inexistența unei monitorizări și a unei evaluări sistematice a riscurilor: *UAT Comuna Coșula*, *UAT Comuna Manoleasa*, *UAT Comuna Mihălășeni*, *UAT Comuna Românești*¹⁴ etc.;
 - ✓ Inexistența unui sistem de monitorizare pe verticală a modului de implementare a sistemelor de control managerial la entitățile aflate în subordine/coordonare: *UAT Județul Botoșani*;
 - ✓ Necompletarea registrului riscurilor: *UAT Județul Botoșani*;
 - ✓ Nerespectarea cerințelor generale și specifice de control intern în cadrul entității verificate, prevăzute de normele legale în vigoare: *UAT Comuna Adășeni*¹⁵, *UAT Comuna Concești*¹⁶, *UAT Comuna Românești* etc.;

¹⁰ Ibidem 5

¹¹ Ibidem 5

¹² Ibidem 5

¹³ Ibidem 5

¹⁴ Ibidem 5

- ✓ Nu a fost elaborată o procedură privind managementul riscurilor: *UAT Județul Botoșani, UAT Municipiul Botoșani;*
 - ✓ Nu au fost elaborate și aprobate procedurile operaționale (instrucțiuni de lucru) aferente activităților procedurale identificate: *UAT Județul Botoșani, UAT Comuna Coțușca, UAT Comuna Mihălășeni, UAT Comuna Trușești etc.;*
 - ✓ Nu au fost stabiliți indicatorii de performanță pentru activitățile desfășurate în entitate în vederea monitorizării eficacității și atingerii obiectivelor: *UAT Comuna Bălușeni, UAT Comuna Concești etc.*
- Nerespectarea prevederilor legale privind auditul public intern:
- ✓ Nerespectarea prevederilor Legii privind auditul public intern nr. 672/2002 republicată referitoare la obiectivele ce trebuie auditate cel puțin odată la 3 ani: *UAT Județul Botoșani, UAT Comuna Căndești, UAT Comuna Rădăuți Prut, UAT Comuna Șendriceni etc.;*
 - ✓ Neorganizarea compartimentului de audit intern conform prevederilor din Legea nr.672/2002 privind auditul public intern: *UAT Comuna Adășeni, UAT Comuna Avrămeni;*
- Nerespectarea prevederilor legale referitoare la controlul financiar preventiv:
- ✓ Neorganizarea controlului financiar preventiv propriu: *UAT Comuna Adășeni, UAT Comuna Avrămeni, UAT Comuna Hilișeu-Horia;*
 - ✓ Nesupunerea la controlul financiar preventiv a unor proiecte de operațiuni care fac obiectul controlului financiar preventiv propriu: *UAT Comuna Manoleasa, UAT Comuna Răchiți, UAT Comuna Românești etc.;*
 - ✓ Nu au fost elaborate listele de verificare în care sunt detaliate obiectivele verificării, pentru fiecare operațiune cuprinsă în cadrul specific al entității, contrar Normelor metodologice generale referitoare la exercitarea controlului financiar preventiv emise de Ministerul Finanțelor publice: *UAT Comuna Șendriceni etc.*

d) Modul de stabilire, evidentiere și urmărire a încasării veniturilor bugetare, în cuantumul și la termenele stabilite de lege

Veniturile proprii din impozite și taxe locale convenite în anul 2011 bugetelor unităților administrativ-teritoriale nu au fost încasate integral, la finele anului rămânând neîncasate venituri în sumă totală de:

- ☉ 11.710 mii lei față de prevederile bugetare definitive și
- ☉ 98.500 mii lei față de drepturile constatate reprezentând creanțele convenite bugetelor locale (din care: impozit pe clădiri și teren în sumă de 34.042 mii lei, impozit pe mijloace de transport în sumă de 11.175 mii lei, venituri din amenzi în sumă de 34.090 mii lei).

Abaterile de la legalitate și regularitate constatate prin rapoartele de audit financiar privind la stabilirea, urmărirea și încasarea veniturilor bugetelor locale relevă faptul că managementul în acest domeniu, deși s-a îmbunătățit față de anii precedenți, nu este încă suficient de performant. Încă există deficiențe semnificative în activitatea de administrare și cea de executare silită a creanțelor fiscale de către compartimentele de specialitate ale primăriilor, dintre care exemplificăm:

- Abateri privind legalitatea stabilirii și încasării veniturilor unităților administrativ-teritoriale:
 - Nu s-a efectuat calculul, evidența, comunicarea și încasarea majorărilor de întârziere conform reglementarilor legale, pentru neachitarea la termen a obligațiilor bugetare: *UAT Comuna Avrămeni (14 mii lei); UAT Comuna Manoleasa, UAT Comuna Rădăuți Prut, UAT Comuna Românești etc.;*
 - Nu s-a stabilit corect impozitul pe mijloace de transport: *UAT Comuna Concești (14 mii lei), UAT Comuna Hilișeu-Horia (2 mii lei), UAT Comuna Manoleasa,*
 - Nu s-a stabilit taxa pe clădiri și teren concesionate, închiriate, date în administrare ori în folosință, după caz, persoanelor juridice: *UAT Comuna Manoleasa (59 mii lei), UAT Comuna Mihălășeni (54 mii lei), UAT Comuna Blândești (23 mii lei), UAT Municipiul Dorohoi (20 mii*

¹⁵ Ibidem 5

¹⁶ Ibidem 5

- lei), *UAT Municipiul Botoșani* (19 mii lei), *UAT Comuna Hilișeu-Horia* (12 mii lei), *UAT Coșula* (6 mii lei), *UAT Comuna Concești*;
- Nu s-a stabilit taxa pentru afișaj în scop de reclamă și publicitate care este datorată de orice persoană care utilizează un panou, afișaj sau structura de afișaj pentru reclamă și publicitate: *UAT Comuna Răchiți*, *UAT Comuna Trușești etc.*;
 - Nu s-au stabilit și încasat taxele pentru eliberarea avizelor și autorizațiilor în conformitate cu Codul fiscal: *UAT Comuna Avrămeni*, *UAT Comuna Căndești*, *UAT Comuna Manoleasa*, *UAT Comuna Răchiți*, *UAT Comuna Trușești*;
 - Nu s-au stabilit de către consiliile locale alte taxe: *UAT Comuna Căndești*, *UAT Comuna Rădăuți Prut* (taxa pentru eliberarea autorizației de foraje sau excavări necesară balastierelor);
 - Stabilirea sumelor datorate de plătitori nu s-a făcut pe baza declarațiilor de impunere sau pe baza înregistrărilor existente în registrele agricole, în evidențele specifice cadastrului imobiliar precum și în evidența contabilă a contribuabililor, conform reglementărilor legale și normelor specifice de aplicare a acestora: *UAT Comuna Șendriceni* (249 mii lei impozit pe clădiri nestabilite de la persoane juridice);
 - Nivelul unor venituri proprii ale bugetului local nu au fost programate și realizate la nivelul impozitelor determinate prin aplicarea cotelor stabilite prin acte normative și hotărâri ale consiliilor locale: *UAT Municipiul Dorohoi* (2 mii lei), *UAT Comuna Manoleasa*;
 - Încadrarea terenurilor pe zone și pe categorii de folosință, în intravilan și extravilan nu s-a realizat în conformitate cu prevederile legale: *UAT Comuna Hilișeu-Horia* (133 mii lei, impozit pe teren nestabilite), *UAT Comuna Avrămeni* (31 mii lei, impozit pe teren nestabilite), *UAT Comuna Concești* (30 mii lei, impozit pe teren nestabilite);
 - În etapa de stabilire a impozitelor și taxelor locale nu au fost solicitate și utilizate informații din partea serviciilor specializate din subordine: *UAT Municipiul Dorohoi* (34 mii lei venituri din concesiuni nestabilite prin neconcesionarea unor terenuri ocupate de clădirile aparținând unor persoane juridice);
 - Alte abateri referitoare la modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetului general consolidat, în cuantum și la termenele prevăzute de lege, de către organele fiscale din cadrul unităților administrativ-teritoriale: *UAT Municipiul Dorohoi* (71 mii lei, redevență nestabilite prin contractul de concesiune a serviciului public de salubritate), *UAT Comuna Hilișeu-Horia* (168 mii lei, venituri din arendă, venituri din concesiuni, impozit pe clădiri și terenuri de la persoane juridice și venituri din taxa specială de salubritate nestabilite, precum și venituri din amenzi neînregistrate în evidența fiscală și contabilă), *UAT Comuna Avrămeni* (98 mii lei venituri suplimentare din concesiune, nestabilite și neurmărite la nivelul prevederilor din contractele de concesiune), *UAT Comuna Răchiți* (76 mii lei, sume încasate din concesiunea pășunii comunale neconstituite venit la bugetul local), *UAT Comuna Bălușeni* (43 mii lei, venituri din amenzi scăzute nelegal din evidență și impozit pe clădiri nestabilite), *UAT Comuna Rădăuți Prut* (37 mii lei, taxe pentru eliberarea autorizațiilor de construire neîncasate înainte de eliberarea acestora), *UAT Comuna Trușești* (20 mii lei, sume încasate din concesiunea pășunii comunale și din valorificarea unor bunuri, neconstituite venit la bugetul local).
- Nu au fost realizate veniturile prevăzute în bugetele locale în cuantum și la termenele prevăzute de lege
- Nu s-au emis decizii de impunere de către organul fiscal al unității administrativ-teritoriale: *UAT Comuna Manoleasa*;
 - Nu s-a efectuat o verificare sistematică de către personalul de specialitate din cadrul primăriilor a gradului de realizare a lucrărilor pe perioada de valabilitate a autorizației de construire, în scopul identificării datei de la care clădirile sunt supuse impozitării sau nerealizarea clădirilor în termenul acordat prin autorizare și prelungirea acesteia: *UAT Comuna Trușești* (12 mii lei), *UAT Comuna Hilișeu-Horia* (5 mii lei), *UAT Comuna Manoleasa* (3 mii lei), *UAT Comuna Mihălășeni*;
 - Nu au fost respectate prevederile Cap VII din Codul fiscal privind impozitul pe spectacole: *UAT Comuna Trușești*;
 - Nu s-a întocmit și ținut la zi Registrul de rol nominal unic: *UAT Comuna Adășeni*, *UAT Comuna Hilișeu-Horia*. Etc.

➤ Executarea silită

→ Neaplicarea măsurilor de executare silită în totalitate, gradual, la termenele prevăzute de Codul de procedura fiscală: *UAT Comuna Manoleasa* (prejudiciu cauzat prin necolectarea unor creanțe în termenul legal de prescripție: 41 mii lei), *UAT Comuna Blândești* (prejudiciu cauzat prin necolectarea unor creanțe în termenul legal de prescripție: 2 mii lei), *UAT Comuna Trușești* (prejudiciu cauzat prin necolectarea unor creanțe în termenul legal de prescripție: 1 mii lei), *UAT Comuna Cândești*, *UAT Comuna Românești*, *UAT Comuna Șendriceni*, *UAT Municipiul Botoșani* (privind redevența cuvenită pentru terenurile concesionate și taxa pe teren aferentă).

Cauzele care au determinat neîncasarea veniturilor cuvenite bugetelor locale - în sensul că încasările realizate la venituri proprii sunt sub nivelul prevederilor bugetare definitive cu 11%, cu toate că la 31.12.2011 au rămas neîncasate 50,1% din drepturile constatate reprezentând creanțe cuvenite bugetelor locale; încasările realizate din impozite, taxe și alte venituri reprezentând doar 49,9% din suma totală cuvenită bugetelor unităților administrativ-teritoriale - identificate în cadrul misiunilor de audit financiar desfășurate la unitățile administrativ-teritoriale au fost următoarele:

- Nerespectarea dispozițiilor legale ca urmare a necunoașterii acestora de către compartimentele de specialitate ale autorităților administrației publice locale și, în unele cazuri, chiar de către autoritățile administrației publice locale care au adoptat hotărâri neconforme cu reglementările legale, prin nerespectarea prevederilor Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 44/2004, referitoare la stabilirea zonelor din cadrul localităților;
- Lipsa de colaborare și comunicare dintre compartimentele care compun aparatul de specialitate al primarului;
- Nestabilirea de către ordonatorii principali de credite, mai ales în cazul comunelor, a unor atribuții de serviciu, responsabilități concrete, indicatori de performanță etc. pentru personalul din subordine, în domeniul colectării veniturilor proprii ale bugetelor locale;
- Neorganizarea corespunzătoare a activităților desfășurate de organele fiscale în legătură cu administrarea impozitelor, taxelor și a altor sume datorate bugetelor unităților administrative-teritoriale, privind: inventarierea materiei impozabile generate de aplicarea Codului fiscal, organizarea și exercitarea inspecției fiscale, punerea în aplicare a procedurilor de executare silită etc.;
- Neîndeplinirea de către ordonatorul principal de credite, în unele cazuri, a responsabilităților legale referitoare la urmărirea modului de realizare a veniturilor bugetului local, etc.

e) Calitatea gestiunii economico-financiare

Abaterile de la legalitate și regularitate constatate prin rapoartele de audit financiar cu privire la angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare; achizițiile publice; principiile de economicitate, eficacitate, eficiență; vânzarea, concesionarea sau închirierea de bunuri etc. sunt, în mai mare parte, cauzatoare de prejudicii și au impact semnificativ asupra bugetelor locale, prin pierderile provocate patrimoniului public sau privat al unor unități administrativ-teritoriale. Cele mai relevante sunt redate în continuare.

➤ Nerespectarea prevederilor legale privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare

→ *Angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare cu nerespectarea prevederilor legale*

- ⇒ *UAT Comuna Trușești* (385 mii lei, din care: 135 mii lei penalizări plătite pentru nerespectarea duratei de execuție a contractului de finanțare nerambursabilă a unui proiect de investiții, nerecuperate de la contractanții furnizori de servicii de consultanță, proiectare și construcții, 189 mii lei contravaloarea lucrărilor la obiective de investiții plătite, dar neexecutate, 54 mii lei contravaloarea unor utilaje cu montaj plătite, însă neintrate în patrimoniu;
- ⇒ *UAT Comuna Bălușeni* (106 mii lei, din care: 78 mii lei amenzi plătite din bugetul comunei și nerecuperate de la persoanele răspunzătoare, 22 mii lei cheltuieli cu îngrășămintele aplicate pe pășunea comunală, nerecuperate de la concesionar etc.);

- ⇒ *UAT Comuna Concești* (72 mii lei, din care: 40 mii lei lucrări la obiective de investiții plătite, dar neexecutate, 20 mii lei servicii de salubritate și servicii de proiectare plătite, dar neprestate, 11 mii lei produse de balastieră plătite, dar nelivrate);
 - ⇒ *UAT Comuna Șendriceni* (96 mii lei, diferență de preț la produse de balastieră, plătită peste prețul prevăzut în contract);
 - ⇒ *UAT Comuna Hilișeu-Horia* (14 mii lei, din care: 7 mii lei cheltuieli de delegare și cheltuieli de transport plătite nelegal personalului propriu și personalului nedidactic din cadrul școlii comunale; 4 mii lei, contravaloarea carburanților consumați nejustificat etc.), *UAT Comuna Mihălășeni* (1 mii lei) etc.
- *Angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare peste limita creditelor bugetare aprobate*
Nu s-au respectat principiile și regulile execuției bugetare, prevăzute de art. 14 și art. 49 din Legea privind finanțele publice locale nr. 273/2006, nu s-au îndeplinit obligațiile privind asigurarea resurselor financiare pentru achitarea cu prioritate a plăților restante, analiza și redimensionarea cheltuielilor astfel încât la sfârșitul anului să nu înregistreze plăți restante. S-au constatat cheltuieli angajate peste creditele bugetare aprobate la mai multe capitole bugetare la: *UAT Municipiul Dorohoi* (1.323 mii lei), *UAT Comuna Avrămeni* (189 mii lei), *UAT Comuna Manoleasa* (75 mii lei).
- *Angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata unor cheltuieli bugetare fără legătură cu activitatea entității: UAT Comuna Adășeni* (13 mii lei), *UAT Comuna Hilișeu-Horia* (7 mii lei), *UAT Comuna Mihălășeni* (6 mii lei), *UAT Comuna Manoleasa* (1 mii lei);
- *Angajarea de cheltuieli fără a avea sursa de finanțare: UAT Comuna Adășeni* (757 mii lei);
- *Cheltuieli de protocol care nu se încadrează în baremurile stabilite de actele normative în vigoare: UAT Comuna Manoleasa* (21 mii lei);
Calculul eronat al diurnei în valută, fără a se avea în vedere momentul trecerii frontierei: *UAT Comuna Bălușeni* (1 mii lei);
Cheltuieli din fonduri publice angajate, ordonanțate și plătite fără a fi aprobate potrivit legii și/sau fără prevederi bugetare: *UAT Comuna Blândești* (17 mii lei), *UAT Comuna Românești* (7 mii lei);
Efectuarea de cheltuieli neprevăzute de legislația în vigoare: *UAT Comuna Șendriceni* (14 mii lei), *UAT Comuna Răchiți* (10 mii lei), *UAT Comuna Coțușca* (3 mii lei);
- *Efectuarea de cheltuieli cu bunuri și servicii fără contraprestație, respectiv fără bunuri, lucrări, servicii recepționate în cantitatea facturată și plătită: UAT Județul Botoșani* (204 mii lei, din care: 198 mii lei, servicii plătite pe baza tarifelor de manoperă supraevaluate în cadrul contractului de achiziție publică pentru „Întreținere drumuri județene pe timp de iarnă sezonul 2011-2012”), *UAT Comuna Răchiți* (6 mii lei, servicii plătite și neefectuate), *UAT Comuna Bălușeni* (7 mii lei) etc.;
- *Indemnizațiile de conducere, salariile de merit, sporurile, premiile, indemnizațiile pentru concediu de odihnă ori alte drepturi de personal nu au fost aprobate și plătite conform reglementărilor legale: UAT Comuna Rădăuți Prut* (11 mii lei, indemnizație de conducere plătită nelegal la școala comunală), *UAT Comuna Blândești* (4 mii lei, indemnizație de conducere plătită nelegal);
- *Efectuarea de cheltuieli de personal fără respectarea concordanței cu politicile și acordurile salariale, cu principiile responsabilității fiscale, regulile fiscale, cu obiectivele și limitele din strategia fiscal-bugetară: UAT Comuna Blândești* (20 mii lei, drepturi salariale prevăzute în hotărâri judecătorești, plătite prin nerespectarea dispozițiilor legale privind executarea obligațiilor de plata ale instituțiilor publice, stabilite prin titluri executorii);
- *Efectuarea de cheltuieli de personal neprevăzute de legislația în vigoare: UAT Comuna Rădăuți Prut* (105 mii lei, din care: 98 mii lei reprezintă adaosuri salariale cu titlul de „stimulente” plătite nelegal salariaților, neprevăzute de lege, nefiind rezultate din aplicarea

- dispozițiilor Codului de procedură fiscală), *UAT Comuna Avrămeni* (18 mii lei, drepturi salariale plătite peste nivelul drepturilor stabilite prin dispozițiile emise de primar pentru aplicarea legii), *UAT Comuna Cândești* (5 mii lei, prime de vacanță plătite persoanelor care ocupă funcții de demnitate publică);
- Stabilirea eronată a drepturilor salariale, inclusiv a sporurilor, premiilor și a altor drepturi acordate funcționarilor publici, personalului contractual, persoanelor cu funcții de conducere: *UAT Comuna Cândești* (15 mii lei);
 - Efectuarea de cheltuieli pentru servicii publice pe baza unor tarife neaprobată și neavizate conform reglementărilor legale: *UAT Comuna Blândești* (3 mii lei);
 - Efectuarea de plăți fără existența documentelor justificative, întocmite conform legii, care să ateste exactitatea și realitatea sumelor datorate: *UAT Municipiul Botoșani* (13 mii lei, lucrări de amenajare spații verzi plătite, dar neexecutate) *UAT Comuna Rădăuți Prut* (90 mii lei, lucrări de modernizare drum comunal și lucrări de construcții termo-sistem la școala comunală, plătite, dar neexecutate), *UAT Comuna Avrămeni* (12 mii lei), *UAT Comuna UAT Bălușeni* (3 mii lei), *UAT Comuna UAT Coșula* (2 mii lei);
 - Întocmirea necorespunzătoare a documentelor justificative în etapa de lichidare a cheltuielilor (*UAT Comuna Cândești*); Neachitarea/calculul eronat al contribuției sociale de sănătate aferentă ajutorului social prevăzut de Legea nr.416/2001, privind venitul minim garantat (*UAT Comuna Manoleasa*); Neorganizarea sistemului de monitorizare a programului de achiziții publice (*UAT Comuna Hilișeu-Horia*); Nerespectarea condițiilor legale de acordare a ajutorului social (*UAT Comuna Șendriceni*); Nerespectarea prevederilor legale referitoare la consumul de carburanți, de materiale de întreținere, asigurări auto, parc auto (*UAT Comuna Manoleasa: 16 mii lei; UAT Comuna Răchiți*); Nu a fost organizată angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor instituțiilor publice, precum și organizarea, evidența și raportarea angajamentelor bugetare și legale (*UAT Comuna Avrămeni, UAT Comuna Hilișeu-Horia*); Nu au fost respectate reglementările legale privind achizițiile publice (*UAT Comuna Răchiți*);
 - Plata lucrărilor de reparații curente s-a făcut pe baza situațiilor de lucrări în care au fost cuprinse și lucrări neexecutate dar recepționate: *UAT Municipiul Botoșani* (7 mii lei), *UAT Comuna Hilișeu-Horia* (44 mii lei), *UAT Comuna Manoleasa* (3 mii lei);
 - Plăți nelegale urmare nerespectării prețurilor, cantităților, articolelor din ofertele declarate câștigătoare, anexe la contractele încheiate: *UAT Comuna Răchiți* (35 mii lei), *UAT Comuna Cândești* (33 mii lei), *UAT Comuna Bălușeni* (17 mii lei);
 - Plăți peste normele, cotele sau baremurile legale: *UAT Comuna Trușești* (4 mii lei);
 - Efectuarea de plăți fără existența documentelor justificative, întocmite conform legii, care să ateste exactitatea și realitatea sumelor datorate: *UAT Comuna Mihălășeni* (77 mii lei, din care: lucrări plătite, dar neexecutate la obiectivele de investiții „Alimentare cu apă a comunei Mihălășeni”, „Reabilitare gard cămin cultural și biserică în localitatea Mihălășeni”, „Reabilitare acoperiș grădiniță din localitatea Mihălășeni” etc.), *UAT Comuna Rădăuți Prut* (31 mii lei, lucrări plătite privind obiectivul de investiții „Utilități Școala Rădăuți Prut local nou”, dar neexecutate), *UAT Comuna Adășeni* („Pietruire drumuri comunale și sătești din comuna Adășeni”);
 - Nu au fost respectate prevederile legale privind acordarea și regularizarea avansurilor pentru achiziții de bunuri sau executarea de lucrări: *UAT Comuna Adășeni* (50 mii lei, avans nejustificat prin lucrări executate);
 - Alte abateri privind angajarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor cu asistența socială: *UAT Comuna Avrămeni* (67 mii lei, ajutoare de urgență plătite cu încălcarea dispozițiilor legale), *UAT Comuna Răchiți* (2 mii lei, ajutoare pentru încălzirea locuinței plătite cu încălcarea

dispozițiilor legale), UAT Municipiul Botoșani (33 mii lei, drepturi privind ajutoare pentru încălzirea locuințelor stabilite pentru solicitanți care nu îndeplinesc condițiile legale).

- Nerespectarea prevederilor legale privind efectuarea inventarierii și a evaluării/reevaluării tuturor elementelor patrimoniale la termenul prevăzut de lege, înregistrarea în evidențele cadastrale și de publicitate imobiliară
- Neefectuarea cel puțin o dată pe an a lucrărilor de inventariere ca urmare a neîntocmirii și neutilizării unor proceduri scrise cu privire la desfășurarea lucrărilor de inventariere: *UAT Comuna Adășeni, UAT Comuna Avrămeni, UAT Comuna Hilișeu-Horia;*
- Neinventarierea obiectivelor în curs, pe stadii de execuție: *UAT Comuna Coțușca, UAT Comuna Rădăuți Prut;*
- Nu a fost efectuată inventarierea tuturor elementelor patrimoniale la termenul prevăzut de lege: *UAT Comuna Manoleasa, UAT Comuna Mihălășeni, UAT Comuna Românești, UAT Comuna Șendriceni;*
- Nu a fost efectuată reevaluarea tuturor elementelor patrimoniale la termenul prevăzut de lege: *UAT Comuna Hilișeu-Horia, UAT Comuna Manoleasa;*
- Neînregistrarea operațiunilor de încasări și plăți efectuate prin casieria instituției în Registrul de casa: *UAT Comuna Adășeni (2 mii lei).*

- Neîndeplinirea de către entitățile auditate a unor obligații financiare față de bugetul general consolidat al statului
- Nerespectarea prevederilor legale privind stabilirea, evidențierea și plata obligațiilor către bugetele publice: *UAT Comuna Hilișeu-Horia (24 mii lei, impozit pe venituri din salarii, contribuții la asigurările sociale de stat datorate de angajator și de angajați, contribuția la fondul pentru plata concediilor medicale, contribuția la fondul pentru plata indemnizațiilor în caz de accidente și boli profesionale necalculate, nereținute sau nevirate în raport cu drepturile salariale plătite de Școala comunală), UAT Comuna Bălușeni (2 mii lei, contribuție pentru asigurările sociale de sănătate datorată de angajați, necalculată și nereținută);*
- Nevirarea la buget a sumelor reprezentând contribuții sociale aferente ajutoarelor sociale acordate: *UAT Comuna Trușești (22 mii lei, contribuție la fondul național unic de asigurări sociale de sănătate, necalculată și neplătită, aferentă ajutoarelor sociale plătite).*

- Nerespectarea de către entitatea auditată a principiilor economicității, eficienței, eficacității în utilizarea fondurilor publice și administrarea patrimoniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale
- Ineficiența utilizării resurselor umane, materiale, financiare alocate unui program/proiect/activitate sau ineficiența sistemului de control intern și a procedurilor urmate pentru realizarea programului/proiectului/activității auditate: *UAT Județul Botoșani (100 mii lei, sumă vărsată la capitalul SC „Umanitatea” SRL care nu a mai fost înființată), UAT Comuna Șendriceni (38 mii lei, materialele de construcții primite de la Agenția Națională pentru Locuințe în vederea reconstruirii unor case distruse de calamități naturale, nu au fost utilizate conform destinației, dar nici nu au fost predate la rezerva de stat);*
- Principiile și practicile managementului entității auditate nu au asigurat minimizarea costului resurselor alocate unui program/proiect/proces sau unei activități: *UAT Județul Botoșani (sistemul propriu de control intern nu a fost în măsură să detecteze, să prevină situația de supraevaluare cu aprox. 700 mii lei a valorii estimate a contractului de achiziție publică privind „Întreținere drumuri județene pe timp de iarnă în sezonul 2011-2012”).*

- Nerespectarea unor dispoziții legale privind vânzarea și/sau scoaterea din funcțiune a activelor corporale, concesiunea sau închirierea de bunuri proprietate publică și

privată a unităților administrativ-teritoriale, concesionarea de servicii cu caracter public

- Nerespectarea prevederilor legale privind operațiunile de concesionare și/sau închiriere de bunuri proprietate publică și privată a unităților administrativ-teritoriale: *UAT Comuna Românești* (37 mii lei, redevențe prevăzute în contracte de concesiune, neconstituite ca venituri bugetare, neurmărite spre încasare), *UAT Comuna Concești* (5 mii lei, venituri neinstituite din concesiune), *UAT Comuna Blândești* (atribuirea contractului de concesiune a pășunii comunale prin nerespectarea unor dispoziții legale);
 - Nerespectarea prevederilor legale privind vânzarea de active și mijloace fixe: *UAT Comuna Avrămeni* (6 mii lei, sumă neîncasată la bugetul local prin vânzarea unui teren sub prețul rezultat din raportul de evaluare aprobat de consiliul local);
 - Nerespectarea prevederilor legale referitoare la organizarea licitațiilor, încheierea contractelor și urmărirea de către locator a respectării clauzelor contractuale: *UAT Comuna Cândești*;
 - Nu s-au urmărit clauzele contractuale privind obligațiile asumate de concesionar de a realiza investiții și modernizări: *UAT Municipiul Dorohoi* (50 mii lei, suma aferentă cotei de dezvoltare prevăzută în tariful de salubritate plătit operatorului, cu care nu s-a constituit distinct fondul pentru dezvoltarea infrastructurii sistemului public de salubritate);
 - Transmiterea sau cedarea cu titlu gratuit a dreptului de proprietate sau folosință a unor bunuri din patrimoniul public sau privat al unității administrativ-teritoriale, fără respectarea prevederilor legale: *UAT Municipiul Dorohoi* (darea unor bunuri ce aparțin domeniului public sau privat al unității administrativ-teritoriale în administrarea societății comerciale care asigură operarea serviciului public local de salubritate, contravine dispozițiilor art. 123 din Legea nr. 215/2001 republicată, care prevăd că aceste bunuri pot fi date în administrare numai instituțiilor publice ori regiilor autonome).
- Nerespectarea unor reglementări legale privind achizițiile publice
- Angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor pentru obiective de investiții pentru care nu au fost elaborate și aprobate documentații tehnico - economice, conform legii: *UAT Comuna Blândești* (obiectivul de investiții „Amenajare piață Blândești”), *UAT Comuna Coțușca* (obiectivul de investiții „Reabilitare Grădinița cu program normal din satul Crasnaleuca”);
 - Cheltuieli de investiții supraevaluate sau majorate nejustificate: *UAT Municipiul Dorohoi* (126 mii lei la obiectivul de investiții „Case de locuit în zonele defavorizate afectate de calamități naturale în anul 2010, etapa a II-a Finisaje interioare, exterioare și instalații – locuințe sociale str. Dumbrava Roșie PC 499 precum și cartier Drochia, municipiul Dorohoi”);
 - Efectuarea de cheltuieli de capital fără contraprestație (bunuri, lucrări, servicii nerecepționate în cantitatea facturată și plătită), inclusiv supradimensionarea cantităților de lucrări în situațiile de lucrări admise la decontare: *UAT Comuna Bălușeni* (75 mii lei la obiectivele de investiții „Construire bază sportivă în localitatea Bălușeni”, „Cămin cultural în localitatea Bălușeni” și „Reabilitare pod peste pâraul Bârlădeanca”);
 - Lipsa documentelor care atestă recepția bunurilor livrate/lucrărilor executate sau confirmarea prestării serviciilor prevăzute în contractul de achiziție publică și/sau neevidențierea intrării acestora în patrimoniu: *UAT Comuna Avrămeni* (22 mi lei, contravaloarea laptop-urilor, echipamentelor de supraveghere video, materialelor de construcții achiziționate, neintrate în patrimoniul comunei);
 - Plata lucrărilor de investiții s-a făcut pe baza situațiilor de lucrări și pentru lucrări neexecutate și recepționate: *UATM Botoșani* (506 mii lei la obiectivele de investiții „Utilități cartier Cișmea, etapa a III-a”, „Creșterea siguranței și prevenirea criminalității în zona de acțiune a municipiului Botoșani, prin achiziționarea de echipamente specifice și amenajarea unui centru de supraveghere”, „Reabilitarea, modernizarea parcurilor și a spațiilor verzi precum și reabilitarea

și modernizarea iluminatului ornamental aferent acestora”, „Reabilitare și modernizare străzi”, „Reutilizare clădire în scopul transformării în centru social”, „Construcție Grădinița nr. 20 Cișmea”);

- Plăți/cheltuieli pentru produse, servicii sau lucrări neprimite/neprestate/neexecutate, efectuate pe baza de documente justificative care nu reflecta realitatea: *UAT Municipiul Dorohoi* (81 mii lei la obiectivul de investiții „Utilități locuințe pentru sinistrați strada Dumbrava Roșie”, „Manoperă pentru efectuarea lucrărilor de reconstrucție a 22 case distruse de inundații”, „Reparații capitale la pavilion chirurgie Spitalul municipal” și de „Reparații capitale la pavilionul interne Spitalul municipal”), *UAT Comuna Adășeni* (92 mii lei, proiectare alimentare cu apa și lucrări neexecutate), *UAT Comuna Avrămeni* (24 mii lei privind lucrări de reparații la sediul primăriei);
- Situații de lucrări acceptate la plată pentru bunuri nelivrate, lucrări neexecutate sau servicii neprestate (exclusiv avansuri plătite în limita prevederilor legale): *UAT Municipiul Dorohoi* (26 mii lei la lucrările de reparații curente străzi, contravaloare seturi semnalizare sector lucru pe timpul executării lucrărilor de șlam bituminos), *UAT Comuna Bălușeni* (83 mii lei la obiectivul de investiții „Cămin cultural sat Draxini”), *UAT Comuna Coțușca* (170 mii lei la obiectivele de investiții „Amenajare trotuare centru civic Coțușca”, „Grădinița cu program normal din satul Crasnaleuca”);
- Alte abateri privind administrarea contractelor de achiziții publice: *UAT Municipiul Botoșani* (162 mii lei contravaloarea aceluiași lucrări de refacere îmbrăcăminte din beton asfaltic la străzi, trotuare și alei pietonale pe strada Octav Onicescu, cuprinsă în două contracte de lucrări distincte);
- Alte abateri referitoare la derularea procedurii de achiziție publică: *UAT Comuna Bălușeni* (13 mii lei, garanție de participare la procedura de achiziție publică privind obiectivul de investiții „Cămin Cultural în localitatea Bălușeni”, restituită nelegal);
- Nerespectarea regulilor de estimare a valorii contractelor și de selectare a procedurii de atribuire a contractului de achiziție: *UAT Comuna Avrămeni*, *UAT Comuna Rădăuți Prut*;
- Stabilirea incorectă a regulilor de estimare a contractelor de achiziție publică, divizarea contractelor și aplicarea incorectă a procedurii de atribuire: *UAT Comuna Căndești*;
- Obiectivele de investiții noi și cele în continuare au fost cuprinse în programul anual de investiții publice fără a avea la bază documentații tehnico-economice aprobate potrivit dispozițiilor legale: *UAT Comuna Manoleasa* (obiectivul de investiții „*Achiziție centrală termică, montaj și instalații termice*”), *UAT Comuna Șendriceni* (5 obiective de investiții noi în valoare totală de 222 mii lei, cuprinse în programul de investiții pe anul 2011).

Cauzele identificate în cadrul misiunilor de audit financiar desfășurate la unitățile administrativ-teritoriale, care au determinat săvârșirea unor abateri de la legalitate și regularitate, cauzatoare de prejudicii estimate în sumă de 4.430,9 mii lei, prin (i) încălcarea prevederilor legale referitoare la achizițiile publice și/sau la angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare; (ii) nerespectarea unor reglementări legale referitoare la evidența, gestionarea și administrarea patrimoniului; (iii) nerespectarea principiilor economicității, eficienței, eficacității în utilizarea fondurilor publice și administrarea patrimoniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale, au fost următoarele:

- Nerespectarea dispozițiilor legale privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor, de către persoanele cu responsabilități în domeniu;
- Neorganizarea corespunzătoare și neexercitarea formelor instituționalizate de control intern/managerial, control financiar preventiv propriu și audit public intern, care au rolul de a preveni și/sau a detecta abaterile de la legalitate și regularitate;
- Pregătirea profesională neadecvată a unor persoane cu responsabilități în domeniu;
- Neîndeplinirea atribuțiilor de serviciu de către persoanele cu responsabilități și funcții de conducere în domeniu;
- Nestabilirea de către conducătorii entităților a unor proceduri operaționale pe activități;

- Neîndeplinirea de către ordonatorii principali de credite a obligației de a prezenta în ședință publică, spre analiză și aprobare de către autoritățile deliberative, execuția bugetului local, cu scopul de a redimensiona cheltuielile, astfel încât la sfârșitul anului să nu înregistreze plăți restante. Etc.

2. AUDIT AL PERFORMANȚEI

Cele două misiuni de audit al performanței, prevăzute în programul de activitate aprobat au fost realizate până la data prezentării raportului, iar constatările și concluziile desprinse sunt prezentate succint în cele ce urmează.

2.1) *Audit al performanței modului de utilizare a fondurilor destinate finanțării cheltuielilor privind drumurile județene și comunale în perioada 2009-2011, efectuat la UAT Județul Botoșani*

Obiectivele principale de audit urmărite în cadrul acestei acțiuni au fost următoarele:

- A existat/există o strategie județeană privind dezvoltarea, modernizarea și întreținerea rețelei județene și locale de drumuri;
- A existat/există suficientă transparență în repartizarea și cheltuirea fondurilor publice alocate cu acest scop;
- În ce proporții a reușit cheltuirea fondurilor publice să rezolve problema transporturilor între localitățile din județ și să asigure confortul necesar unui trafic rutier fluent, în siguranță și pe o structură de calitate;
- Drumurile județene/comunale modernizate/reabilitate/reparate corespund standardelor și normativelor cu privire la calitate, stabilite prin legislația în vigoare;
- Evaluarea modului de respectare a legislației în domeniul achizițiilor publice cu privire la atribuirea contractelor de lucrări și servicii;
- Urmărirea derulării contractelor încheiate pentru realizarea modernizării infrastructurii drumurilor județene și comunale, în scopul prevenirii neregulilor și limitarea eventualelor prejudicii ce pot fi produse;
- Identificarea cauzelor care au determinat utilizarea ineficientă și neeconomicoasă a fondurilor publice destinate drumurilor județene și comunale;
- Evaluarea și justificarea prețurilor contractuale din punctul de vedere al economicității, eficienței și eficacității;
- Realitatea lucrărilor efectuate prin prisma sumelor plătite, conform contractelor încheiate pentru activitățile respective.

În legătură cu obiectivele de audit verificate au fost identificate unele **deficiențe și abateri de la legalitate și regularitate cauzatoare de prejudicii**, prezentate sintetic în continuare:

- Efectuarea de plăți fără existența documentelor justificative, întocmite conform legii, care să ateste exactitatea și realitatea sumelor datorate: *UAT Județul Botoșani* (210 mii lei, lucrări de construcții plătite, dar nerealizate la obiectivul de investiții „Modernizare DJ 282, Hănești - Vlăsinești și reabilitare pod beton armat la Vlăsinești peste Pârâul Răchita”, recepționat cu proces verbal la terminarea lucrărilor încheiat la 22.12.2009);
- Situații de lucrări acceptate la plată pentru bunuri nelivrate, lucrări neexecutate sau servicii neprestate, exclusiv avansuri plătite în limita prevederilor legale: *UAT Județul Botoșani* (701 mii lei, prejudiciu estimat la entitatea subordonată, *Direcția Județeană de Drumuri și Poduri Botoșani*, cauzat prin înscrierea în „Listele cu cantitățile de lucrări pe categorii de lucrări și obiecte” și plata unor cantități de lucrări disproporționat de mari în raport cu ce trebuia executat și ce s-a executat efectiv la obiectivul de investiții „Consolidare podețe și reabilitări de platforme pe drumuri județene”);
- Abateri referitoare la derularea procedurii de achiziție publică: *UAT Județul Botoșani* (304 mii lei, prejudiciu estimat la entitatea subordonată, *Direcția Județeană de Drumuri și Poduri Botoșani*, cauzat prin luarea în calcul în situațiile de lucrări plătite a unei resurse materiale

cu prețul unitar de 1.000 de ori mai mare decât prețul pieței, la obiectivul de investiții „Consolidare podețe și reabilitări de platforme pe drumuri județene”);

- Efectuarea de cheltuieli de capital fără contraprestație, respectiv fără bunuri, lucrări, servicii recepționate în cantitatea facturată și plătită: UAT Județul Botoșani (20 mii lei, prejudiciu estimat la entitatea subordonată, *Direcția Județeană de Drumuri și Poduri Botoșani*, cauzat prin plata serviciilor de analiză a calității covorului asfaltic, achitate antreprenorului potrivit contractului, dar neefectuate, privind covoarele asfaltice executate pe „DJ 298 Cristinești”, „DJ 292 Dorohoi - Broscăuți și „DJ 291 D Dorohoi - Loturi Enescu”;
- Principiile și practicile managementului entității auditate nu au asigurat minimizarea costului resurselor alocate unui program/proiect/proces sau unei activități în ce privește lucrările de „Întreținere drumuri județene pe timp de iarnă sezonul 2010-2011”;
- Nepublicarea anunțului de atribuire a contractului de achiziție publică, în termenul legal, în cazul obiectivului de investiții „Consolidare podețe și reabilitări de platforme pe drumuri județene”. Etc.

Pe baza constatărilor și concluziilor auditului performanței s-au comunicat conducerii entității auditate **recomandări**, dintre care:

- ✘ Elaborarea și implementarea unor proceduri formalizate pe activități care să asigure perfecționarea cadrului organizatoric de exercitare a controlului intern/managerial privind verificarea și aprobarea documentațiilor tehnico-economice, determinarea și aprobarea valorii estimate a contractului de achiziție publică, verificarea ofertelor, verificarea realității și a calității lucrărilor de construcții și instalații decontate, recepția la terminarea lucrărilor aferente obiectivelor de investiții în domeniul drumurilor județene;
- ✘ Asigurarea execuției cheltuielilor bugetare destinate întreținerii drumurilor județene pe timp de iarnă în concordanță cu scopul, obiectivele și atribuțiile ce revin administratorului drumurilor județene, precum și cu principiile economicității și eficienței în utilizarea fondurilor publice, potrivit reglementărilor legale;
- ✘ Elaborarea și aprobarea strategiei județene privind dezvoltarea, modernizarea și întreținerea rețelei județene și locale de drumuri. Etc.

2.2) *Audit al performanței modului de organizare și funcționare a serviciului public de salubritate a localității în perioada 2009-2011*, efectuat la UAT Municipiul Botoșani

Obiectivele principale de audit urmărite în cadrul acestei acțiuni au fost următoarele:

- Respectarea legislației specifice privind înființarea, organizarea, gestionarea, finanțarea și controlul funcționării serviciului de salubritate;
- Existența/implementarea strategiei locale cu privire la dezvoltarea și funcționarea serviciului de salubritate, a Regulamentului propriu și a contractelor de delegare a gestiunii serviciului de salubritate;
- Modul în care operatorul și autoritățile administrației publice locale și-au îndeplinit obligațiile prevăzute în strategiile locale, Regulamentul propriu în contractele de delegare a gestiunii acestui serviciu;
- Modul în care autoritățile administrației publice locale au stabilit și implementat activități corespunzătoare de monitorizare și control a furnizării/prestării serviciilor de salubritate, precum și a calității prestațiilor efectuate de operatorul acestor servicii;
- Modul în care autoritățile administrației publice locale și operatorul au sondat opinia utilizatorilor serviciilor de salubritate.

În legătură cu obiectivele de audit verificate au fost identificate unele **deficiențe și abateri de la legalitate și regularitate cauzatoare de prejudicii**, prezentate sintetic în continuare, respectiv:

- Angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare cu nerespectarea prevederilor legale: 15 mii lei, cheltuieli suportate din bugetul local pentru salubritizarea parcurilor organizate în cadrul serviciului public de gestionare a parcurilor ori pentru care s-au aprobat acorduri de parcare în favoarea unor persoane juridice, nerecuperate de la agenții economici și celelalte persoane juridice care au obligația să *asigure curățenia locurilor de parcare pe care le au în folosință din domeniul public*, conform reglementărilor legale și hotărârii consiliului local;
- Neîndeplinirea de către autoritățile administrației publice locale a responsabilităților privind controlul alimentării și utilizării „Fondului pentru închiderea depozitului de deșuri și urmărirea acestuia post-închidere”, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare: 160 mii lei, suma totală cuprinsă în taxa specială de salubritizare încasată de la populație, plătită operatorului prin tarif, conform hotărârilor consiliului local, dar nevărsată de operatorul serviciului public de salubritizare într-un cont bancar distinct, purtător de dobândă, sub controlul autorităților administrației publice locale;
- Neurmărirea de către autoritățile administrației publice locale a modului în care operatorul serviciului public de salubritizare îndeplinește obligațiile asumate prin contract referitoare la programul de investiții privind serviciul public de salubritizare: 1.093 mii lei, sumă neinvestită de operatorul serviciului public de salubritizare perioada 2007 – 2009, nici în continuare, pentru dezvoltarea acestui serviciu, conform contractului de delegare a gestiunii;
- Nerespectarea clauzelor contractuale stabilite prin contractul de achiziție publică referitoare la cantitatea și calitatea bunurilor livrate/lucrărilor executate/serviciilor prestate și/sau la termenele stabilite: 30 mii lei, contravaloarea serviciilor de salubritizare plătite nelegal;
- Plata lucrărilor de investiții s-a făcut pe baza situațiilor de lucrări și pentru lucrări neexecutate și recepționate: 152 mii lei, sumă plătită nelegal reprezentând lucrări neexecutate, dar recepționate la obiectivul de investiții „Reabilitare platforme de pre colectare deșuri menajere”;
- Plăți/cheltuieli pentru produse, servicii sau lucrări neprimite/neprestate/neexecutate, efectuate pe baza de documente justificative care nu reflecta realitatea: 11 mii lei. Etc.

Pe baza constatărilor și concluziilor auditului performanței s-au comunicat conducerii entității auditate **recomandări**, dintre care:

- ✘ Elaborarea și aprobarea strategiei locale privind dezvoltarea și funcționarea serviciilor publice locale de salubritizare;
- ✘ Exercițarea controlului alimentării și utilizării fondului pentru închiderea depozitului de deșuri și urmărirea acestuia post-închidere, de către autoritățile administrației publice locale, potrivit reglementărilor legale;
- ✘ Stabilirea sumelor destinate fondului de dezvoltare în perioada 2009-2011 și în continuare, corespunzătoare cotelor aprobate prin tarifele pentru salubritizare, cât și controlul modului de constituire și de utilizare a fondului rezultat, pentru dezvoltarea infrastructurii sistemului public, potrivit reglementărilor legale;
- ✘ Adaptarea Regulamentului serviciului de salubritizare la particularitățile locale și a caietelor de sarcini pentru fiecare activitate desfășurată, ținând cont de interesele actuale și de cele de perspectivă ale comunității;
- ✘ Elaborarea și implementarea unor proceduri formalizate pe activități privind certificarea realității serviciilor executate de prestator și exactitatea sumelor de plată;
- ✘ Monitorizarea activității operatorului serviciului public de salubritizare și a gradului de îndeplinire a indicatorilor de performanță prevăzuți în contractul de delegare a gestiunii. Etc.

3. CONTROL

3.1) Verificarea modului de îndeplinire de către conducerile entităților auditate a măsurilor dispuse de Camera de Conturi, potrivit legii, prin deciziile emise

Conform dispozițiilor legii și prevederilor *Regulamentului privind organizarea și desfășurarea activităților specifice Curții de Conturi, precum și valorificarea actelor rezultate din aceste activități*, **conducerea entității verificate răspunde** pentru:

- ✓ ducerea la îndeplinire a măsurilor de remediere a deficiențelor constatate de Curtea de Conturi și preîntâmpinarea producerii deficiențelor în viitor, condiție a realizării unei bune gestiuni financiare;
- ✓ stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia, potrivit prevederilor art. 33 alin. (3) din Legea nr. 94/1992 republicată;
- ✓ ducerea la îndeplinire a celorlalte măsuri dispuse în procesul de valorificare a constatărilor Curții de Conturi;
- ✓ comunicarea modului de ducere la îndeplinire a măsurilor dispuse prin decizie și a rezultatelor obținute, la termenele stabilite de Curtea de Conturi.

Pentru verificarea modului de îndeplinire de către conducerile entităților publice a măsurilor dispuse de Curtea de Conturi au fost programate și s-au efectuat acțiuni la 29 entități publice verificate anterior în anii 2009-2011, privind măsurile dispuse prin 37 decizii, iar constatările semnificative sunt următoarele:

👉 Conducerile a 16 entități publice verificate **au îndeplinit integral măsurile** dispuse prin **17 decizii**;

☞ **Nu au îndeplinit integral măsurile dispuse** de Curtea de Conturi, prin **20 decizii** emise, privind *stabilirea întinderii și recuperarea prejudiciilor cauzate unităților administrativ-teritoriale*, înlăturarea abaterilor de la legalitate și regularitate referitoare la administrarea veniturilor bugetelor locale, la angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor publice, la administrarea, gestionarea și inventarierea patrimoniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale, la contabilitatea elementelor de activ, a datoriilor și a capitalului propriu al instituțiilor publice etc.:

☞ Conducerile *UAT Județul Botoșani, UAT Municipiul Dorohoi, UAT Comuna Avrămeni, UAT Comuna Trușești, UAT Comuna Românești* nu au asigurat îndeplinirea integrală a unor măsuri dispuse prin decizii emise în anul 2009;

☞ Conducerile *UAT Județul Botoșani, UAT Municipiul Dorohoi, UAT Comuna Corlăteni, UAT Comuna Cristinești, UAT Comuna Mihai Eminescu, UAT Comuna Prăjeni*, nu au asigurat îndeplinirea integrală a unor măsuri dispuse prin decizii emise în anul 2010;

☞ Conducerile *UAT Județul Botoșani, UAT Municipiul Dorohoi, UAT Orașul Ștefănești, UAT Comuna Frumușica, UAT Comuna Mileanca, UAT Comuna Văculești*, nu au asigurat îndeplinirea integrală a unor măsuri dispuse prin decizii emise în anul 2011.

☞ În urma verificărilor succesive efectuate la unele entități s-a constatat că, în ce privește îndeplinirea măsurilor dispuse de Curtea de Conturi, **progresele sunt lente**, existând un **risc de prescripție** a dreptului la acțiune al unității administrativ-teritoriale, în acest caz **răspunderea** revenind **persoanelor care nu au luat măsuri** pentru recuperarea integrală a prejudiciului cauzat unității administrativ-teritoriale, în termenul legal.

3.2) Verificarea modului de utilizare a sumelor alocate de la bugetul de stat din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, conform HG nr. 255/2012

Deosebit de acțiunile de audit/control care au vizat exercițiul bugetar al anului 2011, s-au efectuat verificări la un număr de 38 unități administrativ-teritoriale, care au beneficiat de sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată în cuantum de 14.140 mii lei, alocate din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2012, pentru plata unor arierate aferente unor cheltuieli curente și de capital, precum și pentru cofinanțarea unor proiecte finanțate din fonduri externe nerambursabile, conform prevederilor HG nr. 255/2012.

Această acțiune de control exercitată în comun de Curtea de Conturi și Agenția Națională de Administrare Fiscală a avut ca **obiective** principale:

- modul de fundamentare a solicitărilor și de utilizare de către unitățile administrativ-teritoriale a sumelor alocate de la bugetul de stat, potrivit destinației legale;
- modul de îndeplinire de către unitățile administrativ-teritoriale a dispozițiilor OUG nr. 15/2012 privind restituirea la bugetul de stat a sumelor neutilizate.

În legătură cu obiectivele de audit verificate s-au **constatat** următoarele:

- ✓ Unitățile administrativ-teritoriale au primit efectiv suma totală de 8.598 mii lei, din suma alocată prin HG nr. 255/2012, iar diferența în sumă de 5.542 mii lei a fost disponibilizată de Trezoreria statului la data intrării în vigoare a OUG nr. 15/2012, ca sumă totală neutilizată;
- ✓ Din suma totală primită efectiv, unitățile administrativ-teritoriale au utilizat suma totală de 7.197 mii lei, până la intrarea în vigoare a OUG nr. 15/2012, au restituit la bugetul de stat, cu ordin de plată, suma totală de 1.159 lei, rămasă neutilizată;
- ✓ S-a stabilit obligația unei unități administrativ-teritoriale de a restitui la bugetul de stat de suma de 242 mii lei, neutilizată, nerestituită din proprie inițiativă până la data exercitării verificării. Suma a fost restituită operativ, după exercitarea verificării.

Modul de înlăturare a deficiențelor consemnate în notele de constatare încheiate în cadrul acestei acțiuni de control va fi verificat în cadrul misiunilor de audit financiar programate la unitățile administrativ-teritoriale, în ce privește:

- legalitatea și regularitatea plăților efectuate din sumele alocate, conform destinației (plata unor arierate aferente unor cheltuieli curente și de capital, cofinanțarea unor proiecte finanțate din fonduri externe nerambursabile);
- îndeplinirea obligației de a restitui la bugetul de stat sumele neutilizate.

La unele unități administrativ-teritoriale verificate s-au constatat abateri de la legalitate și regularitate, multiple și repetate, care constituie contravenții prevăzute și sancționate de Legea privind finanțele publice locale nr. 273/2006, cu completările și modificările ulterioare.

În acest context, în cadrul auditurilor financiare efectuate la *UAT Comuna Adășeni*, *UAT Comuna Avrămeni*, *UAT Comuna Hilișeu-Horia*, *UAT Comuna Șendriceni* s-au aplicat 5 sancțiuni contravenționale cu amendă. Amenzile stabilite au fost plătite în condițiile reglementate de lege.

Pentru înlăturarea tuturor deficiențelor și abaterilor de la legalitate și regularitate constatate în urma verificărilor efectuate s-au formulat recomandări ordonatorilor principali de credite, prin rapoartele de audit încheiate ori, după caz, s-au dispus măsuri prin decizie privind stabilirea întinderii și recuperarea unor prejudicii, înlăturarea neregulilor din activitatea financiar-contabilă și fiscală a entității auditate, perfecționarea sistemului de control intern/managerial, exercitarea controlului asupra tuturor activităților desfășurate de entitățile publice subordonate ordonatorilor principali de credite etc.

Remarcăm că, în raport cu abaterile de la legalitate constatate, majoritatea ordonatorilor principali de credite au reacționat în mod corect, prin măsurile dispuse în timpul auditului au contribuit la clarificarea problemelor, limitarea consecințelor abaterilor și recuperarea operativă în timpul auditului a unui procent de 30% din valoarea prejudiciilor estimate, un exemplu concludent în acest sens fiind *UAT Municipiul Botoșani* prin recuperarea operativă în timpul auditului a 97% din valoarea totală a prejudiciilor estimate.

Conform dispozițiilor legale și prevederilor *Regulamentului privind organizarea și desfășurarea activităților specifice Curții de Conturi, precum și valorificarea actelor rezultate din aceste activități* va fi urmărit și verificat modul de îndeplinire de către ordonatorii principali de credite a măsurilor dispuse de Curtea de Conturi, până la recuperarea integrală a prejudiciilor și înlăturarea definitivă a deficiențelor constatate.

IV. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

Abaterile de la legalitate și regularitate constatate în urma exercitării auditului financiar asupra conturilor de execuție a bugetelor locale, precum și consecințele estimate ale acestor abateri, deși în scădere față de exercițiul financiar anterior, probează că nici în anul 2011 nu s-a realizat o **bună gestiune financiară** la nivelul unităților administrativ-teritoriale, prin asigurarea

legalității, regularității, economicității, eficacității și eficienței în utilizarea fondurilor publice și în administrarea patrimoniului public.

Analiza abaterilor ale căror consecințe au impact semnificativ asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale unităților administrativ-teritoriale ori asupra modului de gestionare și administrare a patrimoniului public/privat al acestora, arată că:

☑ este necesar să se acorde o importanță sporită managementului financiar-contabil, pentru identificarea și adoptarea celor mai potrivite decizii și soluții care să asigure îmbunătățirea calității execuției bugetare, prevenirea risipei și utilizarea resurselor financiare și materiale ale unităților administrativ-teritoriale în condiții de economicitate, eficiență și eficacitate;

☑ în multe cazuri, la adoptarea deciziei de alocare a fondurilor nu s-a avut în vedere impactul asupra capacității unității administrativ-teritoriale de a susține și a implementa respectiva decizie, fiind angajate cheltuieli pe baza unor resurse potențiale și nu certe, această situație generând ulterior disfuncționalități în angajarea cheltuielilor și efectuarea plăților din cauza lipsei surselor de finanțare;

☑ aparatul de specialitate al primarului, în majoritatea cazurilor (la nivelul comunelor), nu întreprinde toate măsurile pentru aplicarea procedurilor de urmărire, colectare și, după caz, de executare silită a creanțelor cuvenite bugetelor locale conform prevederilor legale;

☑ incapacitatea aparatului de specialitate al unităților administrativ-teritoriale de a asigura colectarea la bugetul local a veniturilor din amenzi și alte sancțiuni aplicate potrivit dispozițiilor legale, soldul acestora rămas de încasat la finele anului 2011 fiind de 38.257 mii lei, ce reprezintă aproximativ o treime din suma totală rămasă de încasat la bugetele locale pe ansamblul județului;

☑ prin neefectuarea sau efectuarea în mod necorespunzător a inventarierii patrimoniului unităților administrativ-teritoriale, datorită neimplicării unor ordonatori de credite, nesupravegherii realizării la termen a inventarierii și nevalorificării rezultatelor acesteia, nu au fost cunoscute din timp consecințele unor abateri de la legalitate și regularitate, identificate ulterior în cadrul auditului efectuat și, în consecință, nu s-au luat la timp nici măsurile preventive sau corective necesare;

☑ abaterile cele mai frecvente constatate în legătură cu efectuarea cheltuielilor de capital au fost cauzate prin acceptarea la plată a unor situații de lucrări care cuprind date nereale privind cantitățile de lucrări executate, prețuri și tarife mai mari decât cele legale sau prevăzute în devizele ofertă etc. și, în consecință, au determinat efectuarea de cheltuieli publice nejustificate și/sau fără contraprestație;

☑ inexistența sau ineficiența formelor de control intern/managerial exercitate de ordonatorul principal de credite, ca reprezentat legal al unității administrativ-teritoriale, asupra ordonatorilor terțiari de credite subordonați, sub aspectul fundamentării și justificării sumelor solicitate, al monitorizării și controlului utilizării acestor fonduri în condiții de legalitate, regularitate, economicitate, eficiență și eficacitate, precum și asupra operatorilor serviciilor publice locale;

☑ majoritatea abaterilor de la legalitate și regularitate s-au produs pe fondul disfuncționalităților existente în ce privește organizarea și exercitarea controlului intern/managerial, controlului financiar preventiv propriu și auditului public intern;

Datorită acestor disfuncționalități, la majoritatea unităților administrativ-teritoriale auditate, **nivelul de încredere atribuit sistemului de control intern al entității auditate** de către auditorii publici externi, pentru a stabili procedurile de audit utilizate pe parcursul misiunii de audit financiar, a fost **nesatisfăcător sau satisfăcător**.

Cadrul organizatoric și funcțional necesar desfășurării activității de audit public intern este asigurat la majoritatea comunelor prin intermediul structurii asociative.

Însă în ce privește exercitarea auditului public intern sunt deficiențe semnificative de ordin calitativ: neîndeplinirea cerințelor legale privind auditarea tuturor activităților desfășurate într-o entitate publică, inclusiv a activităților entităților subordonate, aflate în coordonarea sau sub autoritatea altor entități publice, cel puțin o dată la 3 ani; recomandările auditului public intern nu sunt implementate de conducătorul entității sau nu adaugă valoare și nu îmbunătățesc activitățile entității publice etc.

Pe fondul abaterilor de la legalitate și regularitate cu impact asupra modului de formare, administrare și întrebuințarea a resurselor financiare, de gestionare și administrare a patrimoniului unităților administrativ-teritoriale Camera de Conturi **recomandă ordonatorilor principali de credite** să aibă în atenție următoarele:

☒ o mai bună fundamentare a veniturilor proprii ale bugetelor unităților administrativ-teritoriale, bazată pe constatarea, evaluarea și inventarierea materiei impozabile în funcție de care se

calculează impozitele, taxele și alte venituri ale bugetelor locale, în scopul evaluării corecte a acestora;

☒ organizarea mai bună a activității de administrare a veniturilor bugetelor locale, prin stabilirea responsabilităților specifice și a indicatorilor de performanță pentru personalul implicat în această activitate, prin instruirea și perfecționarea profesională a personalului pentru punerea în aplicare a procedurilor legale de executare silită a creanțelor bugetelor locale;

☒ utilizarea în practică la fundamentarea cheltuielilor bugetare a standardelor de cost aprobate în domeniile învățământ, servicii sociale, sănătate, investiții astfel încât să se asigure un cost minim de funcționare a serviciilor publice din domeniile respective;

☒ aprobarea operațiunilor specifice angajării, lichidării și ordonanțării cheltuielilor bugetare numai pe baza avizelor compartimentelor de specialitate ale instituției publice;

☒ aprobarea instrumentelor de plată numai dacă sunt însoțite de documentele justificative care certifică exactitatea sumelor de plată, recepția bunurilor, executarea lucrărilor și serviciilor și altele asemenea, conform angajamentelor legale încheiate, avizate de compartimentele de specialitate implicate și pentru exercitarea controlului financiar preventiv ;

☒ instituirea la nivelul fiecărui ordonator de credite a unui sistem propriu de verificare faptică a lucrărilor de investiții, prin care să se limiteze fenomenul actual de plată a unor lucrări neexecutate, a unor cheltuieli nelegale, a unor lucrări supradimensionate;

☒ inventarierea de ansamblu a patrimoniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale pentru stabilirea stării și evaluarea corectă a acestuia și luarea celor mai bune măsuri de utilizare și valorificare în scopul obținerii de venituri;

☒ urmărirea și verificarea de către autoritățile administrației publice locale a modului de perfectare și de respectare a clauzelor prevăzute în contractele de închiriere, concesiune și vânzare de active și alte bunuri din patrimoniul unităților administrativ-teritoriale, implicarea în derularea acestora și în realizarea efectivă a veniturilor din asemenea acțiuni;

☒ aprobarea conturilor de execuție bugetară de către consiliul județean și consiliile locale, după caz, în mod deosebit a conturilor de execuție bugetară prezentate de ordonatorii terțiari de credite subordonați, numai după o analiză atentă a acestora din punct de vedere al legalității și regularității operațiunilor derulate prin buget, a calității datelor din situațiile financiare sub aspectul reflectării fidele a veniturilor și a cheltuielilor și a respectării principiilor și politicilor contabile;

☒ intrarea în legalitate privind gestionarea mijloacelor materiale și bănești și asigurarea integrității patrimoniului (identificarea, valorificarea și scoaterea din funcțiune a activelor fixe corporale, recepționarea și gestionarea stocurilor, verificarea operațiunilor de casă, gestionarea formularelor cu regim de înscriere și numerotare, atribuirea contractelor de închiriere, concesiune, organizarea gestiunilor etc.);

☒ întărirea capacității structurilor de control financiar preventiv propriu și de audit public intern din cadrul instituției publice de a preveni, a detecta și a înlătura abaterile de la legalitate și regularitate prin întocmirea procedurilor formalizate pe activități, cu detalierea obiectivelor, acțiunilor, responsabilităților, termenelor, documentelor, precum și a altor componente ale măsurilor respective;

☒ implementarea unui sistem de monitorizare, evaluare și măsurare a performanței aparatului administrativ și a calității serviciilor publice de interes local.

**ENTITĂȚI LOCALE VERIFICATE ÎN JUDEȚUL BOTOȘANI
IN ANUL 2012 ¹⁷**

U.A.T. JUDEȚUL BOTOȘANI
<i>DIRECȚIA JUDEȚEANĂ DE DRUMURI ȘI PODURI BOTOȘANI</i>
<i>DIRECȚIA GENERALĂ DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ ȘI PROTECȚIA COPILULUI BOTOȘANI</i>
<i>CAMERA AGRICOLĂ JUDEȚEANĂ BOTOȘANI</i>
U.A.T. MUNICIPIUL BOTOȘANI
<i>GRĂDINIȚA NR. 18 BOTOȘANI</i>
<i>GRĂDINIȚA NR. 19 BOTOȘANI</i>
<i>GRĂDINIȚA NR. 21 BOTOȘANI</i>
<i>GRĂDINIȚA NR. 22 BOTOȘANI</i>
<i>ȘCOALA CU CL. I-VIII NR. 2 BOTOȘANI</i>
<i>ȘCOALA CU CL. I-VIII NR. 11 BOTOȘANI</i>
<i>ȘCOALA CU CL. I-VIII NR. 14 BOTOȘANI</i>
<i>POLIȚIA LOCALĂ BOTOȘANI</i>
<i>DIRECȚIA SERVICII PUBLICE SPORT ȘI AGREMENT BOTOȘANI</i>
<i>SERVICIUL PUBLIC LOCAL DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ BOTOȘANI</i>
U.A.T. MUNICIPIUL DOROHOI
<i>SPITALUL MUNICIPAL DOROHOI</i>
<i>DIRECȚIA DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ</i>
<i>CENTRUL BUGETAR I COLEGIUL NAȚIONAL „GRIGORE GHICA”</i>
<i>CENTRUL BUGETAR II SEMINARUL TEOLOGIC LICEAL ORTODOX „SF. IOAN IACOB”</i>
<i>CENTRUL BUGETAR III GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR. 9 „ȘTEFAN CEL MARE SI SFÂNT”</i>
<i>CENTRUL BUGETAR IV ȘCOALA CU CLASELE I-VIII NR. 7 „AL.I.CUZA”</i>
<i>CENTRUL BUGETAR V GRUPUL ȘCOLAR „REGINA MARIA”</i>
U.A.T. COMUNA ADĂȘENI
<i>ȘCOALA GIMNAZIALĂ ADĂȘENI</i>
U.A.T. COMUNA AVRĂMENI
<i>ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 AVRĂMENI</i>
U.A.T. COMUNA BĂLUȘENI
<i>ȘCOALA CU CLASELE I-VIII BĂLUȘENI</i>
U.A.T. COMUNA BLÂNDEȘTI
<i>ȘCOALA CU CLASELE I-VIII BLÂNDEȘTI</i>
U.A.T. COMUNA CÂNDEȘTI
<i>ȘCOALA CU CLASELE I-VIII CÂNDEȘTI</i>

¹⁷ Nu sunt nominalizate orașele (3) și comunele (24) la care s-a desfășurat acțiunea de control tematic „Verificarea modului de utilizare a sumelor alocate de la bugetul de stat din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, conform HG nr. 255/2012”, necuprinse în acțiuni de audit financiar.

U.A.T. COMUNA CONCEȘTI

ȘCOALA CU CLASELE I-VIII CONCEȘTI

U.A.T. COMUNA COȘULA

ȘCOALA CU CLASELE I-VIII COȘULA

U.A.T. COMUNA COȚUȘCA

LICEUL TEORETIC COȚUȘCA

U.A.T. COMUNA HILIȘEU - HORIA

ȘCOALA CU CLASELE I-VIII HILIȘEU HORIA

U.A.T. COMUNA MANOLEASA

ȘCOALA CU CLASELE I-VIII MANOLEASA

U.A.T. COMUNA MIHĂLĂȘENI

ȘCOALA CU CLASELE I-VIII MIHĂLĂȘENI

U.A.T. COMUNA RĂCHIȚI

ȘCOALA CU CLASELE I-VIII RĂCHIȚI

U.A.T. COMUNA RĂDĂUȚI PRUT

ȘCOALA CU CLASELE I-VIII RĂDĂUȚI PRUT

U.A.T. COMUNA ROMÂNEȘTI

ȘCOALA CU CLASELE I-VIII ROMÂNEȘTI

U.A.T. COMUNA ȘENDRICENI

GRUPUL ȘCOLAR AGRICOL „ALEXANDRU VLAHUȚĂ” ȘENDRICENI

U.A.T. COMUNA TRUȘEȘTI

CĂMINUL DE PERSOANE VÂRSTNICE TRUȘEȘTI

GRUPUL ȘCOLAR „DEMONSTENE BOTEZ” TRUȘEȘTI